

8,3,63. fg. 67. fg.

— **अव (व), °ष्टभोति, अवाष्टभोत्, °तष्टम्** P. 8,3,63. fg. 67. fg. 1) *stützen, aufrecht erhalten*: **अवष्टभ्य** PRAÇNOP. 2, 2. — 2) *sich stützen auf* P. 8,3,68. **दण्डमवष्टभ्य** ÂÇV. ÇR. 3,1,20. HARIV. 8515. R. 3,34,33. 72, 2. 4,18,24. 6,79,40. 7,16,13. 98, 2. BHĀG. P. 4,12,20. absol. *sich stützend auf* so v. a. *mit Hilfe von*: **प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य** (so zu lesen) **विमृजामि पुनः पुनः** BHAG. 9,8. R. 5,78,11. NRS. TĀP. UP. in Ind. St. 9, 141. BHĀG. P. 2,5,5. so v. a. *wegen*: **वृद्धो भार्यामवष्टभ्य त्वं मां न बद्ध मन्यसे** R. 3,24,16. — 3) *versperren*: **रथमार्गमवष्टभ्य** R. 3,56,7. — 4) *ergreifen, packen, insbes. gefangen nehmen*: **यं माता कृत्तयोः पादयोः पिता। अवाष्टभति सुदृढम्** KATHĀS. 94,79. **अवष्टब्धम्** 43,107. fg. **अवष्टभ्य** R. 5,25,52. MAHĀVIRĀṢ. 74,5. KATHĀS. 9,84. 10,169. 11,10. 18,246. 23, 7. 27,160. 31,104. 63,168. 92,19. 112,163. 114,111. 124,234. 236. **व-ष्टभ्य** 18,30. 22,71. 72,403. 101,330. 124,164. pass. **अवाष्टम्** RĪĀG-TAR. 6,250. — partic. **अवष्टब्ध** 1) *fest stehend* R. 3,74,24. — 2) *gestützt auf* (acc.) AK. 3,4,27,106. fg. H. an. 4,145. MED. dh. 40 (चावल° zu lesen). **बाहुकृप्यामवष्टब्धो यस्य लोकः** R. 5,31,50. — 3) *ergriffen, gepackt, gefangen genommen* H. an. MED. VARĪH. BRH. S. 9,15. **तुरिका करेण** KATHĀS. 71,44. **पाण्यवष्टब्धपार्श्व** 82,40. eine Schlange 9,77. — 20,17. 123,265. — 4) *vor Jmd stehend* P. 8,3,68. Schol. AK. H. an. MED. R. 5,36,129. BHATT. 9,72. *nahe bevorstehend* P. 5,2,13. **सर्गे स्य-वष्टब्धे** VĀJU-P. bei MUIR, ST. 1,28, N. 46 (*suspended Muir*). — 5) *steif, starr*: **शतिने** P. 8,3,68. Schol. (wohl **अवस्तब्ध** zu lesen). Davon nom. abstr. **त्व** n. ÇAṢK. zu BRH. ÂR. UP. S. 282. — Vgl. **अवष्टम्** fg. — caus. aor. **अवातस्तम्** P. 8,3,116. Schol.

— **पर्यव umzingeln**: **पर्यवष्टभ्य निघ्नति माम्** UTTARAR. 94,12 (122,18. = **निकटीभूय सामर्थ्यमूरोक्त्य वा** Glosse). **पर्यवष्टभ्यतामेतकरालायत-नम्** MĀLATIM. 86,4. **पर्यवष्टब्धाः स्मः** 8.

— **समव** 1) *aufrichten* (in übertragener Bed.): **तमहं समवष्टभ्य पुन-रात्मानमाह्वे** MBH. 3,7157. — 2) *sich stützen auf*: **मुसलं समवष्टभ्य तस्यै** MBH. 16,100. **त्वद्वलं समवष्टभ्य मया दग्धाः** so v. a. *mit Hilfe von* R. 7,27,9.

— **उद्**, beim Zusammenstoß der Consonanten fällt das **स** der Wurzel ab nach VS. PRĀT. 4,95. AV. PRĀT. 2,18. P. 8,4,61. VOP. 3,170. gesprochen werden drei **त** VS. PRĀT. 6,29. *in der Höhe befestigen, aufrichten, aufstellen*: **नार्कम्** RV. 7,99,2. **याम्** 6,47,5. 10,55,1. **उत्तं स्त-भामि पृथिवीं तत्परि** 18,13. VS. 3,27. 17,72. **उदस्ताम्सीत्** TBR. 3,7, 10,1. PAÑĀV. Br. 8,8,13. partic. **उत्तमित** ved. P. 7,2,34. AV. PRĀT. 4, 62. RV. 10,85,1. **उत्तमितेन्द्रकेतु** BHĀG. P. 10,54,56. **उत्तमितकर्णपुट** 21, 13. **उत्तब्ध** ÇAT. Br. 14,4,1,25. **उत्तब्धवान्** st. des verbi finiti *machte hochmüthig*: **भार्या मम** KATHĀS. 32,152. — caus. **उत्तम्भयति aufheben**: **मूर्ध्नि चोतम्भितैर्घटैः** (so die neuere Ausg.) HARIV. 3327. **मूलम्** BHĀG. P. 5,23,3. **किंचिदुत्तम्भितमुन्द्रभूमण्डल** 18,16. **उत्तम्भितश्रुतिपुटी** PAÑĀV. 3,5,20. *aufrichten* so v. a. *erregen, reizen*: **मदमुत्तम्भयितुम्** KIR. 2,48. **रतिपतिम्** BHĀG. P. 10,29,46. **वायुम्** 12,8,20. **घटनोत्तम्भितं** *angeregt zu (r)eden* UTTARAR. 46,3 (60,3). *in die Höhe bringen* so v. a. *zu Ehren bringen*: **उत्तम्भ्य** (उत्तम्भ्य beide Ausg.) **भूपताम्** RĪĀG-TAR. 4,711. — Vgl. **उत्तम्भ** fg.

— **प्रत्युद् stützen, spriessen** AIR. Br. 3,16. — Vgl. **प्रत्युत्तब्धि** fg.

— **उप aufrichten, unterstützen, obenhalten** TBR. 3,7,10,1. **कविर्ध्या-नम्** ÇAT. Br. 3,5,21. 14,1,1,7. **उत्तम्भने** KĀTJ. ÇR. 7,9,25. 8,4,9 (eig. 6). **सन्नतमसी स्वयमक्रियतया स्वकार्यप्रवृत्तिं प्रत्यवसीदतो** (प्रति gehört zum vorhergehenden acc.) **रत्नसोपस्तम्भेते** (gedr. **उपष्टभेते**; man könnte auch **उपस्तम्भेते** caus. pass. lesen) WILSON, SĪNĪKJAK. S. 55. — partic. **उपस्तब्ध gestützt, aufrecht erhalten**: **आकरिणा** KĀRAKA 4,6. — caus. 1) **उप स्तभार्पति** dass.: **उप स्तभापडुपमिन्न रोधः** RV. 4,5,1. **धूमम् in die Höhe treiben gegen** 6,2 **उप नमो नर्मसि स्तभापन्** 21,5. — 2) **उपस्त-म्भयति aufrichten, unterstützen**; s. u. simpl. — partic. **उपस्तम्भित steif, starr** (durch Kälte) SUÇR. 1,20,13. **aufgetrieben**: **अवोपस्तम्भिते कोष्ठे** 2, 219,13. — Vgl. **उपस्तम्भ** fg.

— **समुप** vgl. **समुपस्तम्भ**.

— **नि**, partic. **निस्तब्ध** P. 8,3,114. **अ° ungehemmt**: **घनघनि** BHATT. 9,89.

— **परा** zurückhalten ÇAT. Br. 11,4,2,12.

— **परि, °ष्टभोति, °ष्टभति** P. 8,3,67. Schol. — caus. aor. **पर्यतस्त-म्भत्** 116. Schol.

— **प्र**, partic. **प्रैस्तब्ध** *fest, steif, starr* ÇAT. Br. 14,9,2,9. SUÇR. 2, 384,15 (*नस्ताङ्ग* v. l.). **°गात्र** 438,8. — Vgl. **प्रस्तम्भ**.

— **प्रति entgegenstemmen**: **धनुः** PAÑĀV. Br. 7,5,6. *mod. sich entgegenstemmen*: **प्रतितस्तम्भिरे** (पतितं स्त° die neuere Ausg.) HARIV. 13231. — partic. **प्रतिस्तब्ध** P. 8,3,114. 1) *wegen gestemmt wird* MBH. 3, 2700. — 2) *gehemmt*: **अप्रतिस्तब्धविक्रात** BHATT. 9,89. — 3) *verstopft*: **गल** SUÇR. 1,288,17 (v. l. für **प्रदिग्ध**). 2,376,11. — Vgl. **प्रतिष्ठम्**.

— **वि, °ष्टभोति, व्यष्टभोत्, वितष्ठम्** P. 8,3,63. fg. 67. VOP. 8,45. 16,1. 1) *feststellen*: **ज्ञो अस्तान्** RV. 4,50,1. **रज्ञांसि** 1,164,6. **रोदसी** 6,8, 3. 8,83,11. AV. 13,1,25. KĀTJ. 25,6. PAÑĀV. Br. 12,3,10. 10,7. *be- festigen, kräftigen, aufrichten* in übertragener Bed.: **विष्टभ्यात्मानमा-त्मना** MBH. 5,7159. BHĀG. P. 4,13,34. **चित्तम्** 11,29,36. *feststellen* so v. a. *sicher stellen, über allen Zweifel erheben*: **विष्टम्भित्वा** (= **निश्चित्य** NILAK.) MBH. 12,5429. — 2) *steif machen*: **गात्राणि** R. 6,2,21 **उद्ध** MĀRK. P. 39,29. *erstarren machen*: **विष्टभ्यापः स्वमायया** MBH. 9,1680. — 3) *anhalten, zum Stehen bringen*: **विमानानि** MBH. 3,2133. **ब्रह्मास्त्रम्** BHATT. 17,19. *hemmen, unterdrücken*: **धृतिम्** BHĀG. P. 9,14,17. 3,13,15. — 4) *stemmen, andrücken*: **मुखं विष्टभ्य चोरसा** JĀG. 3,198. **विष्टभ्य पादाव-वतिष्ठते श्रीः** Spr. (II) 178. — 5) *sich stemmen —, sich lehnen an*: **त्रि-दण्डम्** MBH. 13,4507. **द्वारम्** R. 7,23,1,13. BHATT. 9,72. — 6) *steif ma-chen* so v. a. *durch und durch erfüllen, hineinfahren in* (acc.): **विष्टभ्य बाणौघैर्गार्धं वरुणालयम्** R. 5,34,3. **गुरुपत्न्याः कलेवरम्** MBH. 13,2304. **अपिबतेजसा वारि विष्टभ्य** (अङ्गिराः) 7255. **ज्वालाङ्गुलीभिर्भगवान्विष्टभ्य स क्रुताशनः। श्वेताश्वमिव प्रासादं ज्वलन्मयवद्भवान्** ॥ R. 5,52,15. **वि-ष्टभ्याकृमिदं कृत्स्नमेकोशेन स्थितो जगत्** BHAG. 10,42 (*stabilito hoc uni-verso* SCHL.). **तत्तुः शीलमलंकारे। लोकांस्विष्टभ्य तिष्ठति** MBH. 5,3182. 1,3757. 6694. — 7) *von Speisen sich stopfen, im Magen liegen bleiben* (statt verdaut zu werden): **यदुपयुक्तं चिराद्विपच्यते विष्टभति वा** SUÇR. 1,171,4. 199,11. 2,178,19. — partic. 1) **विष्टम्भित festgestellt** AV. 10, 8,2. 14,2,23. — 2) **विष्टब्ध** a) dass. ÇAT. Br. 8,4,1,3. 7,2,3. *fest verbunden*: **सप्ताङ्गस्पेक्षं राज्यस्य विष्टब्धस्य त्रिदण्डवत्** M. 9,296.